

نقاش «هجرائی‌ها» پر کشید

گروه ادب و هنر، علی اصغر معصومی یکی دیگر از هنرمندان مهم نقاشی نوگرای ایرانی در کانادا گذشت. او دوسالی بود که به بیماری سخت سرطان خون مبتلا بود و در بیمارستانی در شهر مونترال کانادا در ۸۲ سالگی در گذشت. خالق «فتح‌المبین» در شهر کنگاور به دنیا آمد و سپس به شهر کرمانشاه نقل‌مکان کرد. او در زمینه گرافیک و تصویرسازی کتاب بسیار فعال بود و تصویرسازی شاهنامه ابوالقاسم فردوسی یکی از شاهکارهای او بود. او در دهه ۵۰ به نام و آوازه‌ای بلند دست یافت و نمایشگاه‌ها و گالری‌های مختلفی از کارهای سیاه‌قلم و آثار گرافیکی خود برگزار می‌کرد. از آخرین نمایشگاه‌های او می‌توان به «هجرائی‌ها» در سال ۱۳۸۵ اشاره کرد.

گزارش

نگاهی به نمایش ژاپنی «بازی سایه» و گفت‌وگو با کارگردان آن

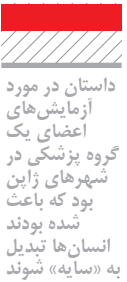
بین و یانگ در تئاتر فیزیکال شرقی

سیدحسین رسولی

H.Rasouli@FDN.IR

وقتی یک گروه ژاپنی به مهم‌ترین جشنواره تئاتری کشور ایران دعوت می‌شود چه اتفاقاتی می‌افتد؟ در چهارمین روز سی و چهارمین جشنواره تئاتر فجر در تالار وحدت گروهی ژاپنی نمایشی را با نام «بازی سایه» به کارگردانی تاتسویا هاسه‌گاوا در دو ساعت ۱۷:۳۰ و ۲۰:۳۰ روی صحنه برد. در ابتدا، مردم در یک صف منظم و دقیق ایستاده بودند و همدیگر را به چهار جهت جغرافیایی هل می‌دادند تا حوصله‌شان سر نرود. دقایقی تا ساعت شروع نمایش گذشته بود که هنوز مسئولان با محبت و نوازش و مهربانی تماشاگران را به داخل سالن فشار می‌دادند و جلوی افرادی را که پول نداشتند ولی آرزوی دیدن نمایشی خارجی را در سر داشتند، می‌گرفتند. اما ما ایرانی‌ها که کم نمی‌آوریم و به هر صورت ممکن و در کمال نظم و هوشیاری خود را به سالن نمایش می‌رسانیم و دیگر هیچ کسی حتی رستم اسطوره‌ای هم جلودار ما نیست. به هر حال نمایش با کمی تأخیر شروع شد. ما در تاریکی محض شاهد حضور چند بازیگر ژاپنی بودیم که با بدن و حرکات موزون نمایشی را روایت می‌کردند. مضمون داستانی را به صورت زیرنویس که نه، شاید باید بگویم به صورت «بالانویس» دنبال می‌کردیم و تلاش داشتیم بفهمیم چه خبر است. البته صدای راوی داستان از بلندگو‌ها پخش می‌شد و سالن حالتی نظامی به خود گرفته بود. انگار یکی از فیلم‌های «رونین» یا «سامورایی» آکیرا کوروساوا را به نظاره نشستیم‌ایم. به هر حال نمی‌توانیم خاطره‌بازی با سینمای ژاپن می‌کردیم و نمی‌خیره به «بالانویس» داستان نمایش بودیم و کمی هم نظر به حرکات موزون و موسیقی هیجان‌انگیز نمایش ژاپنی داشتیم. البته نمی‌دانسم چرا تعدادی خوابیده بودند و صدای خروپف‌شان سالن را قلقلک می‌داد. داستان در مورد آزمایش‌های اعضای یک گروه پزشکی در شهرهای ژاپن بود که باعث شده بودند انسان‌ها تبدیل به «سایه» شوند. درواقع بازیگران شبیه به یک کلاغ سیاه‌رنگ خمیده و تنها و ژولیده بودند. پزشکان به صورت نمادین روپوش سفید به

تن داشتند و مسبب شر می‌شدند. مردم عادی نیز لباس سیاه داشتند و در راه خیر و حقوق فردی قدم می‌گذاشتند.

عناصر نمایشی مانند «چتر»، «دستکش قرمز براق»، «صندلی‌های متحدالشکل»، «میزها برای ایجاد ارتقاع»، «نور روی آکسسوار»، «بازی نور و سایه» و «تصاویر انیمیشن» از نکات تصویری و اجرایی این نمایش مبنی‌مال و فیزیکال بود. در واقع بازیگران سعی می‌کردند که داستان را علاوه‌بر «بالانویسی» که همیشه عقب و جلو می‌شد و هیچ‌وقت سر وقت اجرا نمی‌شد با حرکات فیزیکی و رقص‌های مختلف روایت کنند. البته نمایش‌های ژاپنی مانند «بونراکو» و «کابوکی» سرچشمه این حرکات سخت و سنگین نمایشی هستند و کمی از کش‌های بدنی آنها مربوط به رقص‌های «هپ‌هاپ» و «غربی» بود. اما ملت منظم و ایرانی‌های دقیق و با انضباط بین اجرا از سالن خارج می‌شدند و تعدادی نیز خروپف می‌کردند. درست دقایقی پیش از پایان نمایش چند نفر از اساتید تئاتر مانند هادی مرزبان و فرزانه کابلی زودتر خارج شدند و هوشنگ فوانلو نیز فریاد «براوو» و «آفرین» سر داده بود.

کارگردان ژاپنی: در کشور ما حمایت مالی از تئاتر نمی‌شود

گروه ژاپنی صبح یکشنبه در سالن تئاتر شهر نشستی داشتند. در حاشیه این نشست کارگردان ژاپنی در مورد شکل و شمایل تئاتر ژاپن در دوران معاصر به «فرهیختگان» گفت: «در کشور ما دیگر حمایت مالی از تئاتر نمی‌شود و هنر از طریق خصوصی اداره می‌شود. یعنی در واقع ارکان دولت و حتی دیوان‌سالاری شهری مانند شهرداری‌ها و دیگر سازمان‌های فرهنگی هیچ مبلغی برای کمک به نمایش نمی‌دهند و فقط شرایط لازم را برای شکل‌گیری تئاتر مهیا می‌کنند.» تاتسویا هاسه گاوا، در پاسخ به اینکه در نمایش خود از حرکات نمایش سنتی بیشتر استفاده کرده یا از شیوه‌های اجرایی معاصر به «فرهیختگان» گفت: «سعی داشتیم تأکید خودمان را بر حرکات نمایشی بگذاریم. تلاش داشتیم هم علاقه‌مندان تئاتر فرمالیستی و هم طرفداران نمایش داستانی از این نمایش لذت ببرند. اجرای ما برای مخاطب و هدف‌مان علایق آنهاست.» در ادامه هاسه گاوا در پاسخ به اینکه گروه اجرایی چه رزومه کاری دارد، گفت: «طراح حرکات و کارگردان تئاترهای مدرن در شهر توکیو ژاپن هستم. چند رتبه برتر در مسابقات طراحی حرکات و نمایش‌های فیزیکال داشته‌ام. علاوه‌بر آن‌ها یکی از طراحان ثابت کمپانی نمایشی «بالاره» نیز هستم. در دوره سی‌ام جشنواره فجر در ایران بودیم و توانستیم یک جایزه به‌عنوان سوغات با خود ببریم.»

موسیقی

«ناگفته» به دلایل نامعلوم تمدید نشد

دست‌اندرکاران از چند روز قبل به فکر تمدید کنسرت «ناگفته» در رشت بیفتند که با وجود ریزنی‌های انجام شده برای تمدید کنسرت، همکاری‌های لازم به دلایل نامعلوم انجام نشده است. این در حالی است که کنسرتی که دارای مجوز رسمی برگزاری اجرا است و تمامی مراحل قانونی مربوط به اجرا را در این شهر پشت سر گذاشته برای تمدید با در بسته مواجه شده است. البته این اتفاق در حالی می‌افتد که اجرای «ناگفته» در تالار وزارت کشور در تابستان گذشته با استقبال خوبی مواجه و در مهر تمدید شد. قبل‌تر هم به دلایلی که مشخص نیست اجرای کنسرتی از شهرام ناظری به مناسبت بزرگداشت شهریار در تبریز لغو شد.

#

سینماگران صدابردار آرام سینمای ایران را تا آرامگاهش بدرقه کردند

بنی‌اعتماد: کت بسته در مقابل تقدیریم

مهربانو ابدی‌دوست

m1.abadiidost@fdn.ir

تشییع پیکر یدالله نجفی، صدابردار برخی از مهم‌ترین فیلم‌های دهه‌های اخیر سینمای ایران تبدیل به دورهمی چهره‌های سینمایی و علاقه‌مندان به سینمای ایران شد. دیروز پنجم بهمن سینماگران در ساختمان شماره ۲ خانه سینما به بهانه این بدرقه از خوبی‌ها و تأثیراتش گفتند و بعد از خواندن نماز میت به اقامت محمود دعایی با دروغ از دست دادنش او را در جوار مسعود بهنام در قطعه هنرمندان بهشت‌زهر(س) به خاک سپردند. با کسب رضایت خانواده‌این صدابردار مرحوم، نجفی در همان قبری آرامید که مسعود بهنام در آن جای دارد. نظام‌الدین کیایی به نمایندگی از انجمن صدابرداران خانه سینما که خود از صدابرداران مهم سینمای ایران است، از یدالله نجفی به‌عنوان صداقت سینمای ایران و هنرمندی بزرگ یاد کرد و گفت: «یدالله که دست خدا بود، دست انجمن هم بود و با وجود اینکه جزء پرکارترین‌های این حوزه بود، حتی یک روز هم از کار صنفی دور نشد. کارنامه هنری او بر هیچ‌کس پوشیده نیست، چراکه فیلم‌های بزرگی در آن قرار دارد، کارنامه شخصی او به همین شکل است و انگار پسندار نیک، گفتار نیک و رفتار نیک در او نهاده‌اند شده بود.»

رضا میرکریمی، مدیرعامل خانه سینما هم از نجفی به‌عنوان یکی از بازوهای خانه سینما و همکاران صادق، شریف و بی‌ادعا یاد کرد. فضای سنگینی بر مراسم حاکم بود و تشییع مرد آرام سینما بزرگان

چه کسی جایگزین سالار عقیلی می‌شود؟

معمای رفتن

سخنگوی ارشاد: ترانه افسار مجوز دارد

گروه ادب و هنر، تنها چیزی حدود ۲۰ روز به جشنواره موسیقی فجر باقی مانده است و حضور ۱۲دقیقه‌ای سالار عقیلی در شبکه «من‌وتو» و انتشار عکس‌هایش با مرجع «بی‌بی‌سی‌فارس» و عوامل شبکه برگردد و اتفاق رخ داده بررسی شود. البته بعید است وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی نسبت به این موضوع واکنشی نشان داده باشد.»

سخنگوی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با توصیه به هنرمندان برای صیانت از جایگاه خود و مراقبت از دام بیگانگان گفت: «حضور خواننده سنتی کشورمان که از هنرمندان محبوب و مردمی است، در شبکه ماهواره‌ای صداانقلاب باعث شگفتی همگان شد؛ اما درحال حاضر ابعاد این اتفاق درحال بررسی است، این اتفاق نه قابل دفاع است و نه قابل توجیه. امیدوارم ایشان بعد از بازگشت به کشور درباره انگیزه‌اش از حضور در این شبکه

صهیونیستی توضیحاتی بدهد. ما هم براساس آن توضیح‌ها، گزارش‌ی تهیه می‌کنیم و در اختیار رسانه‌ها قرار می‌دهیم.»

متن ترانه موسیقی شهرزاد مجوز دارد

طرح موضوع مجوز نداشتن قطعات شهرزاد به خوانندگی محسن چاوشی از سوی شورای شعر و ترانه ارشاد، موضوع دیگری بود که خبرنگاران درباره آن از حسین نوش‌آبادی پرسش کردند. سخنگوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره صدور مجوز اهنگ «افسار» به خوانندگی محسن چاوشی گفت: «اصل این ترانه مجوز لازم را از دفتر موسیقی ارشاد گرفته است، یعنی متن ترانه مجوز دارد؛ اما موسیقی این سریال (شهرزاد) فاقد مجوز بوده و همین موضوع باعث اختلاف در بعضی رسانه‌ها شده است.»
ما توضیح دادیم متن ترانه مجوز گرفته، اما خود موسیقی مجوز لازم را ندارد»
حاشیه‌سازی‌های جدید درباره موسیقی شهرال شبکه خانگی شهرزاد با یادداشتی از اسماعیل امینی آغاز شد. دبیر جشنواره شعر فجر در بخشی از مقاله‌اش نوشته بود که سطرهایی از ترانه «کجایی» با معنای درست و حسایی ندارد یا معنایش قابل‌فهم نیست. امینی نوشته است: «یادش به خیر آن روز گاری که ترانه‌ها و سخنرانی‌ها و خبرهای روزنامه‌ها معنی داشت و آدم‌ها انقدر خوش‌خیال بودند که خیال می‌کردند، معنی‌داشتن چیز مهمی است و حرف بی‌معنی، هیچ ارزشی ندارد.» سعید بیابانکی هم در حاشیه برنامه «شب نست و حلقه رندان» اعلام کرد که ترانه‌های منتشرشده در قالب موسیقی این سریال از شورای شعر و ترانه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مجوز نگرفته‌اند و سازوکار دیگری دارند. او گفت: «نمی‌دانم جمله‌هایی مانند «رگامو تو خوست بریزم» یا «بیا رو تو رو کن» در این ترانه چه عملی را توصیف می‌کند و چه معنایی می‌دهد.» به دنبال این حاشیه‌سازی‌ها بود که محمدعلی بهمنی، رئیس شورای شعر و ترانه اعلام کرد که این ترانه تقاضایی برای دریافت مجوز نداشته است. محسن چاوشی در واکنش به گزارش «مهر» درباره مجوز نداشتن ترانه‌های سریال شهرزاد، از وجود چنین مجوز‌هایی خبر داد. محسن چاوشی که پیش از این بابت نسبت دادن ترانه افسار به شهریار عذرخواهی کرده بود، دیروز در واکنش به حاشیه‌سازی‌های جدید، ضمن انتشار تصویری از مجوز صادرشده برای ترانه‌های شهرزاد در جوابیه‌ای کوتاه نوشت: «جهت رفع سوء تفاهم پیش‌آمده... پاسخ به دوستان رودرو و دشمنان پشت‌سَر... و البته یادآوری به خردمندان فراموشکار... به پیوست ارسال می‌شود.»

ادب‌وهنر

شنبه ۶ بهمن ۱۳۹۴ ■ ۱۵ ربیع‌الثانی ۱۴۳۷ ■ ۲۶ ژانویه ۲۰۱۶ ■ شماره ۱۸۶۶

www.FarhEEKhtegan.ir

Tue | 26 Jan 2016 | vol.07 | No. 1866

کافه گالری

«نو خط کهن» به روایت ۲۳ هنرمند در گالری مزده

گروه ادب و هنر، گالری «مزده» در رویدادی موضوعی که رویکردی پژوهشی را مدنظر دارد چند دهه گرایش‌های نوین نقاشیخط ایران را عصر جمعه نهم بهمن به معرض تماشا و بررسی می‌گذارد. «نو خط کهن» عنوان این نمایشگاه است که در آن ۲۳ هنرمند از سه نسل هنرمندان معاصر، زوایای گوناگون از نقاشیخط ایران و سیر تحول تاریخی آن را عرضه می‌کنند. در این نمایشگاه آثار قربانعلی اجلی، سیدمحمد احصایی، نصرالله افجه‌ای، جواد بختیاری، فرامرز پیلارام، صداقت جباری، بهرام حنفی، امیرصادق تهرانی، جلیل رسولی، علیرضا ریاحی، حسین زنده‌رودی، ساسان سلاسلی، مهرداد شوقی، علی شیرازی، عین‌الدین صادق‌زاده، محمد فدایی، مهدی فلاح، علیرضا کریمی، حسین کاشیان، رضا مافی، احمد محمودپور، کیارش یعقوبی و فریا نصیریان به تماشا و فروش درمی‌آیند. حضور نام‌های معتبر و جریان‌ساز نقاشیخط با نمونه‌هایی شاخص از آثارشان، این نمایشگاه را حائز اهمیت کرده است.

تئاتر

قلب تئاتر ۴۳ ساله شد

گروه ادب و هنر، بر دیوار تئاترشهر خاطرات تمام هنرمندان تئاتر مدرن ایرانی نقش‌بسته است. هر کاشی زیر پائتان مملو از گرد و خاک زمان‌های دور و دراز هنر تئاتر است. دیوارهای آن مزین به عکس‌ها و خاطرات هنرمندان بزرگ نمایش سنتی و مدرن ایرانی است. این مرکز نمایشی ۴۳ سال پیش و در سال ۱۳۵۱ افتتاح شد و اولین نمایش تئاترشهر اجرای «باغ آبلالو» به قلم آنتوان جخوف و به کارگردانی آربی آوانسیان بود. اکنون این مرکز یکی از قطب‌های مهم تئاتر در قاره کهن آسیاست و هرساله هنرمندان بسیاری از سرتاسر دنیا برای دیدن آن به ایران می‌آیند. همزمان با سالگرد تأسیس تئاترشهر مراسمی ۶ بهمن در مجموعه تئاترشهر با حضور هنرمندان و علاقه‌مندان برگزار می‌شود.

خبر چین

یوسا،شان‌پن را تقبیح کرد

گروه ادب و هنر، ماریو بارگاس‌یوسا، نویسنده برنده نوبل پرویی که ازجمله روشنفکران تأثیرگذار اسپانیایی‌زبان است از مصاحبه جنجالی شان‌پن با ال‌چاپو سلطان موادمخدر مکزیکی به‌شدت انتقاد کرده و این امر را افترضاًحی بزرگ خوانده است، نویسنده «قهرمان عصر ما» که در روزنامه اسپانیایی «ال‌پایس» مقاله مهم و جلید خود را منتشر کرده است این مصاحبه را نمایشی از خودپرستی افسارگسیخته و مضحک و نشانه پوچی زندگی سیاسی در دوران معاصر خواند. او در قسمتی از مقاله خود به قتل‌های سریالی و خونبار ال‌چاپو اشاره کرده است. در چند روز گذشته گونزالس اپاراتو از شان‌پن حمایت ویژه‌ای کرده بود.